

N:o 24.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen i fråga om egande- och dispositionsrätten till sådant under bruk skatteköpt hemman, till hvilket bruksegaren från åbon inköpt åborätten; gifven Stockholms slott den 22 april 1887.

Då genom nådiga kungörelsen den 24 maj 1878 angående öfverlåtelse af åbo- och skatterätt till under bruk skatteköpta hemman tillfälle bereddes till sammanförande i en hand af åbo- och skatterätt till dylikt hemman, i det rättighet medgafs, å ena sidan, för åbo att öfverlåta sin åborätt till vederbörande bruksegare, och, å den andra, för bruksegaren att afhända sig skatterätten till åbon, förordnades tillika, att i det senare fallet, eller när åbo förvärfvat skattemannarätten, han skulle dervid bibehållas äfven om bruket sedermera nedlades, medan för det förra fallet någon ändring icke skedde i den enligt Kongl. förbudet mot flyttning af smides- och hammar-skatt af den 11 december 1766 stadgade påföljd af skattemannarättens förlust vid brukets nedläggande.

I underdånig skrifvelse den 12 maj 1886 har Riksdagen anført, att, ehuru således stadgandet om hemmanets oskiljaktighet från bruket kvarstode orubbadt när bruksegaren, med bibehållande af skatterätten, inköpte

åborätten, detta stadgande likväl af den bruksegare, som önskade förvärfva full egande- och dispositionsrätt till hemmanet, kunde med lätthet kringgåas derigenom att han, i stället att af åbon tillhandla sig åborätten, öfverläte skatterätten på åbon och derefter af denne inköpte hemmanet med såväl åbo- som skatterätt. Vid detta förhållande och då bruksegaren, när åborätten blifvit af honom inköpt, måste anses hafva inträdt i den förra åbons alla rättigheter, hade det syntes Riksdagen lämpligt, att bruksegaren för dylikt fall öfver hemmanet tillerkändes lika fullständig egande- och dispositionsrätt, som skulle hafva tillkommit åbon, derest denne af bruksegaren inköpt skatterätten; och har Riksdagen anhållit, att Kongl. Maj:t måtte taga i öfvervägande, huruvida icke en förändring i nu antydt syfte borde vidtagas i gällande bestämmelser rörande bruksegares egande- och dispositionsrätt till sådana under bruk skatteköpta hemman, till hvilka bruksegaren från åbon inköpt åborätten, samt derefter till Riksdagen göra den framställning, som kunde finnas erforderlig.

Sedan Kongl. Maj:ts och rikets kammar- och kommerskollegier, i anledning af Riksdagens berörda framställning, den 14 december 1886 afgifvit infordradt gemensamt underdånigt utlåtande, har Kongl. Maj:t låtit detta ärende sig föredragas och vill, i enlighet med hvad kollegierna tillstyrkt, härigenom föreslå Riksdagen att för sin del medgifva, att, beträffande egande- och dispositionsrätten till sådana under bruk skatteköpta hemman, till hvilka bruksegaren från åbon inköpt åborätten, bruksegaren skall vid skattemannarätten bibehållas äfven i det fall, att bruket nedlägges.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

Gust. Tamm.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i Statsrådet å Stockholms slott den
22 april 1887.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern THEMPTANDER,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve EHRENSVÄRD,
Statsråden LOVÉN,
VON STEYERN,
friherre VON OTTER,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
RYDING,
VON KRUSENSTJERNA,
friherre TAMM.

Departementschefen, statsrådet friherre Tamm, uppläste slutligen till justering följande i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts, uppå statsrådets enhälliga tillstyrkande, förut denna dag fattade beslut uppsatta förslag till Kongl. Maj:ts nådiga propositioner till Riksdagen

1) i fråga om egande- och dispositionsrätten till sådant under bruk skatteköpt hemman, till hvilket bruksegaren från åbon inköpt åborätten;

På statsrådets tillstyrkande behagade Hans Maj:t Konungen gilla berörda förslag, sådana desamma finnas detta protokoll — — — — — bilagda; och skulle i enlighet dermed nådiga propositioner till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo

Fredrik Zethelius.
